

Warszawa, 10 lipca 2019 r.

//SOWP/2019/

**Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Warszawie**

za pośrednictwem:

Prawa i Sprawiedliwości

podmiot zobowiązany:

Prawo i Sprawiedliwość

ul. Nowogrodzka 84/86

02-018 Warszawa

skarżące:

Stowarzyszenia Sieć Obywatelska

Watchdog Polska

ul. Ursynowska 22/2

00-001 Warszawa

SKARGA NA BEZCZYNNOŚĆ

Na podstawie art. 3 § 2 pkt 8, w zw. z art. 50 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (dalej jako: PPSA), Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska (dalej jako: Stowarzyszenie) wnosi skargę na bezczynność partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość (dalej jako: podmiot zobowiązany), **w przedmiocie nieudostępnienia informacji publicznej zgodnie z wnioskiem złożonym 17 czerwca 2019 r.**

Zarzucając naruszenie art. 4 ust. 2 w zw. z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 o dostępie do informacji publicznej (dalej jako: UDIP) wnosimy o:

- 1) zobowiązanie podmiotu zobowiązanego do wykonania wniosku w terminie 14 dni od doręczenia akt podmiotowi zobowiązanemu,
- 2) stwierdzenie, że bezczynność ma miejsce z rażącym naruszeniem prawa,
- 3) zasądzenie na rzecz Stowarzyszenia od podmiotu zobowiązanego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

UZASADNIENIE

I.

W dniu 17 czerwca 2017 r. Stowarzyszenie zwróciło się, drogą mailową, do podmiotu zobowiązanego z wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej w następującym zakresie:

- 1) *historii rachunków bankowych partii od 1 stycznia 2019 r. do 31 maja 2019 r. w formie przeszukiwanej,*

2) informacji o tym, czy w powyższym okresie miały miejsce wydatki lub wpływy do kasy partii, a jeśli tak – informacji o tym, w jakiej kwocie i od kogo/na czyją rzecz.

Podmiot zobowiązany 19 czerwca 2019 r. udzielił odpowiedzi na wniosek wskazując, że jego zdaniem wnioskowane informacje nie stanowią tzw. informacji publicznej.

II.

Na wstępie należy zauważyć, iż partia polityczna jest podmiotem zobowiązanym do udostępnienia informacji publicznej co wynika wprost z treści art. 4 ust. 2 UDIP, i wielokrotnie było podkreślane w orzecznictwie¹.

Podmiot zobowiązany powołał w odpowiedzi na wniosek wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z 12 stycznia 2018 r. sygn. akt II SAB/Wa 415/17. Wyrok ten nie jest prawomocny i Stowarzyszenie złożyło skargę kasacyjną.

Jednakże podmiot zobowiązany nie odniósł się do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 11 stycznia 2019 r., I OSK 1479/18 (dotyczył partii Prawo i Sprawiedliwość), który dotyczył udostępnienia „**skanów wyciągów i historii rachunków bankowych partii za rok 2017 r. do dnia wykonania wniosku**”. W uzasadnieniu tego wyroku NSA wskazał m.in.:

„Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego Sąd I instancji prawidłowo przyjął, że z wniosku Stowarzyszenia o udzielenie informacji publicznej jasno wynikał przedmiot i zakres żądania, co obligowało zobowiązaną partię do jego załatwienia zgodnie z przepisami u.d.i.p., a prawidłowe zastosowanie przepisów ustawy zwalniałoby partię z zarzutu bezczynności w jego rozpoznaniu.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 u.d.i.p. "Każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie", a według art. 10 ust. 1 tej ustawy "Informacja publiczna, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej lub centralnym repozytorium, jest udostępniana na wniosek". Błędnej wykładni powyższych przepisów stron skarżąca kasacyjnie upatruje w przyjęciu, że "wniosek o udzielenie nieokreślonej (liczonej zapewne w setkach albo tysiącach) liczby różnych informacji spełnia wymóg formalny wniosku o udostępnienie informacji publicznej, którym jest precyzyjne wskazanie konkretnej wnioskowanej informacji o danej sprawie publicznej". Zarzut ten nie mógł być uwzględniony. Treść powyższych przepisów nie daje bowiem podstaw do twierdzenia, że obszerność zakresowa, czy też ilościowa informacji, której udostępnienia żąda strona może być podstawą do uznania, że wniosek w takiej sytuacji nie dotyczy informacji publicznej, o ile z treści wniosku można wywieść, że żądanie jest konkretne, a nie abstrakcyjne, "ogólne" bądź też, że wniosek jest obarczony brakiem formalnym. Obszerność zakresowa wniosku o udostępnienie informacji publicznej nie dyskwalifikuje go zatem jako wniosku o udostępnienie informacji publicznej ani ze względów materialnoprawnych ani formalnoprawnych, może natomiast być podstawą uznania, że dotyczy on informacji przetworzonej. Powoływanie się zaś na "konieczność ochrony informacji" implikuje zastosowanie art. 5 ust. 2 u.d.i.p."

¹ Zob. wyrok NSA z dnia 03.03.2017 r., sygn. akt I OSK 1190/15, a także z dnia 21.10.2016 r., sygn. akt I OSK 433/15, a także wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 13.07.2016 r., sygn. akt IV SAB/Wr 97/16.

Należy podkreślić, iż kwestiami jawności działalności oraz wykorzystywanych środków finansowych przez partie polityczne wielokrotnie wypowiadały się sądy administracyjne.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 18 grudnia 2014 r., I OSK 611/14 odniósł się do kwestii poddania jawności całej sfery publicznego działania partii politycznych „W przypadku podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 2 u.d.i.p., w tym partii politycznych, ustawodawca nie przewidział wprost żadnego ograniczenia. Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego wobec takiego brzmienia regulacji należy więc przyjąć, że obowiązki wynikające z ustawy aktualizują się w odniesieniu do każdej posiadanej przez partię informacji o znaczeniu publicznym.”. Finansowanie działalności partii politycznej bezwzględnie dotyczy kwestii o znaczeniu publicznym.

W innym wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 27 czerwca 2013 r., sygn. akt I OSK 513/13 zostało wskazane m.in.: „Nie budzi wątpliwości, że partia [...] spełnia funkcje publiczne. Z tego względu, żądana przez skarżące kasacyjnie stowarzyszenie, informacja spełnia warunki informacji publicznej, dotyczy bowiem działania partii politycznej wykonującej funkcje publiczne. Zgodnie z art. 23a ustawy z 27 czerwca 1997 r. – o partiach politycznych (Dz. U z 2011 r. Nr 155 poz. 924) - źródła finansowania partii politycznych są jawne. Majątek partii politycznej powstaje między innymi ze składek członkowskich co wynika z art. 24 ust. 1 tej ustawy. Statut partii politycznej [...] w art. 19 pkt 14 stanowi, że ustalanie wysokości składki członkowskiej oraz innych świadczeń członkowskich oraz tryb ich zbierania należy do kompetencji Komitetu Politycznego. Komitet Polityczny jest organem kolegiальnym i jego decyzje, zgodnie z art. 11 pkt 4 statutu partii zapadają w formie uchwał. Komitet Polityczny jako statutowy organ partii jest jednocześnie podmiotem publicznym, który w ramach przyznanych statutem kompetencji podejmuje uchwały zawierające informacje, które podlegają ustawie o dostępie do informacji publicznej. Uchwała Komitetu Politycznego na podstawie której ustala się wysokość składki jest informacją publiczną i jako taka podlega ujawnieniu w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej.”.

Równie istotne są wyroki dotyczące wydatków partii politycznych. W szeregu spraw sądy orzekły, iż partie muszą zrealizować wnioski dotyczące faktur, jakie zostały opłacone przez daną partię. Wyrok NSA z 18 grudnia 2014 r., sygn. akt I OSK 687/14; wyrok NSA z 2 października 2014 r., sygn. akt I OSK 564/14; wyrok WSA w Warszawie z dnia 2 kwietnia 2014 r., sygn. akt II SAB/Wa 757/13; wyrok WSA w Warszawie z dnia 28 stycznia 2014 r., sygn. II SAB/Wa 420/13; wyrok WSA w Warszawie z dnia 11 lutego 2015 r., sygn. II SAB/Wa 901/14.

Naczelny Sąd Administracyjny wypowiedział się również w kwestii jawności umów podpisanych przez partię polityczną. W wyroku z 23 października 2018 r., sygn. akt I OSK 2497/16 zawarte zostało następujące stanowisko: „Podnieść należy, że Naczelny Sąd Administracyjny niejednokrotnie w swym orzecznictwie wykazywał już, że wydatki partii politycznej są sprawą publiczną, a informacja na ten temat podlega - co do zasady - udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w u.d.i.p (...). Fakt bowiem, że majątek partii politycznych może pochodzić z różnych źródeł - zarówno publicznych, jak i prywatnych - nie oznacza, że sposób dysponowania tym majątkiem nie stanowi sprawy publicznej.”.

W innym natomiast wyroku Naczelny Sąd Administracyjny odniósł się do kwestii jawności informacji związanych z funduszem Ekspertkim. W wyroku z 25 września 2018 r., sygn. akt I OSK 682/18 sąd uznał: „Jak podkreśla się w orzecznictwie NSA, ograniczenie dostępu do informacji publicznej w trybie wnioskowym realizowanym na podstawie u.d.i.p., zgodnie z art. 61 ust. 3 Konstytucji RP i art.1 ust. 2 u.d.i.p., wymagałoby wyraźnej, nie budzącej wątpliwości regulacji ustawy, a regulacji takiej nie

zawierają przepisy ustawy o partiach politycznych. Obowiązek przygotowania, a następnie przedstawienia Państwowej Komisji Wyborczej informacji, o którym mowa w art. 34 ust. 1 i 2 ustawy o partiach politycznych, wiążący się z obowiązkiem Komisji ogłoszenia tej informacji w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" (art. 34 ust. 5 ustawy) nie wyłącza trybu wnioskowego dostępu do informacji publicznej, jedynie przewiduje dodatkowy sposób urzędowego upubliczniania części informacji na temat wydatków z subwencji, ponoszonych przez partie polityczne (zob. wyrok NSA z dnia 18 grudnia 2014 r., I OSK 687/14).”.

Tym samym trudno zrozumieć z jakiego powodu niejawne miałyby być wnioskowane przez Stowarzyszenie dokumenty, które dotyczą finansów podmiotu zobowiązanego.

Mając na uwadze wyrok NSA z z 11 stycznia 2019 r., I OSK 1479/18, wniosek o uznanie, iż beczynność miała miejsce z rażącym naruszeniem prawa jest zasadny.

Załączniki:

- *odpis skargi,*
- *wydruk KRS Stowarzyszenia,*
- *wydruk statutu Stowarzyszenia.*